

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ»

Η χλωρίδα και η πανίδα του Κάβο Γκρέκο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Προδημοτικής και της Α΄-Στ΄ τάξης της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:30).

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας και τις συνθήκες που επικρατούν στα προτεινόμενα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Κατανοήσουν βασικές περιβαλλοντικές έννοιες που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα (χλωρίδα, πανίδα, ενδημικό είδος, απειλούμενο είδος κ.ά.).
- Γνωρίσουν χαρακτηριστικά είδη της χλωρίδας και της πανίδας του Κάβο Γκρέκο και της Κύπρου γενικότερα.
- Ενημερωθούν για το δίκτυο και τις περιοχές «Φύση 2000», καθώς και την ιδιαίτερη περιβαλλοντική σημασία που έχουν για τη διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας στην Κύπρο και στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.
- Γνωρίσουν ενδημικά και απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας της Κύπρου και να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για προστασία και διατήρησής τους.
- Αναγνωρίσουν και ταξινομήσουν διάφορους ζωντανούς οργανισμούς.
- Μελετήσουν τους κινδύνους που απειλούν τη βιοποικιλότητα της Κύπρου και τις επιπτώσεις της μείωσής της από τις ανθρώπινες παρεμβάσεις.
- Αντιληφθούν την ανάγκη για σεβασμό και διατήρηση κάθε μορφής ζωής στον πλανήτη.
- Συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για αειφόρο διαχείριση των διάφορων περιοχών ως παράγοντας προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας.
- Αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης οργάνων παρατήρησης και αναγνώρισης φυτών και ζώων (κλείδες αναγνώρισης, φωτογραφικοί οδηγοί αναγνώρισης, στερεοσκόπια, μεγεθυντικοί φακοί, κιάλια κ.λπ.).
- Αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας και κριτικής σκέψης σε ζητήματα

σχετικά με την προστασία των διάφορων ειδών και την ορθολογική διαχείριση και αιεφόρο ανάπτυξη των περιοχών, στις οποίες αυτά βρίσκονται.

- Αναλάβουν δράση και να προτείνουν μέτρα για προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:30 Άφιξη - καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο. Συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

09:30 - 10:30 Εισαγωγή στη θεματική ενότητα του προγράμματος μέσα από την προβολή σύντομων βίντεο για τη βιοποικιλότητα του Κάβο Γκρέκο και της Κύπρου και σχετικής παρουσίασης/διαφανειών. Ξενάγηση και δραστηριότητες στα εκθέματα και στα ενυδρεία του ΚΠΕΕ Κάβο Γκρέκο.

- Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν τα εκθέματα και τα ενυδρεία και αναλαμβάνουν ως αποστολή να απαντήσουν σε δοσμένα ερωτήματα που σχετίζονται με τα ζώα και τα φυτά των εκθεμάτων.
- Μελέτη των εκθεμάτων και των ενυδρείων και συμπλήρωση σχετικού φύλλου εργασίας.
- «Η ταυτότητα ενός οργανισμού»: Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν τα εκθέματα και συμπληρώνουν την ταυτότητα ενός οργανισμού.

10:30 - 12:30 Μελέτη πεδίου σε ένα από τα μονοπάτια «Κόννοι-Άγιοι Ανάργυροι» ή «Αφροδίτη». Ενδεικτικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πεδίο αναφέρονται πιο κάτω:

- «Τα ευρήματά μας από το Κάβο Γκρέκο»: Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν διάφορα υλικά από το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και τα τοποθετούν σε ειδικό δοχείο για μελέτη στο στερεοσκόπιο.
- Γνωριμία με το δάσος αοράτου και τη χλωρίδα του Κάβο Γκρέκο. Αναγνώριση και ταυτοποίηση φυτών με τη βοήθεια φωτογραφικού οδηγού ή κλειδας αναγνώρισης.
- «Μπορείτε να μας βρείτε;»: Οι μαθητές/μαθήτριες αναλαμβάνουν την αποστολή εντοπισμού στο πεδίο και αναγνώρισης ομοιωμάτων ζώων (θηλαστικών, πουλιών, ερπετών κλπ.) που έχουν τοποθετηθεί προηγουμένως από τους/τις εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες.
- Παρατήρηση και μελέτη ζώων του Κάβο Γκρέκο. Αναγνώριση, ταυτοποίηση και ταξινόμηση των ζώων χρησιμοποιώντας οδηγούς αναγνώρισης.
- Πτηνοπαρατήρηση και αναγνώριση πουλιών με τη χρήση κιαλιών και τη βοήθεια φωτογραφικών οδηγιών αναγνώρισης.
- Παιχνίδι «Ποιος/Ποια τρώει ποιον/ποια»: Οι μαθητές/μαθήτριες μιμούνται διάφορους ζωντανούς οργανισμούς και τις διατροφικές τους συνήθειες, εντοπίζουν το θήραμά τους και γίνονται μέλη μιας τροφικής αλυσίδας.
- Παιχνίδι «Κυνηγώντας τον θησαυρό του Κάβο Γκρέκο»: Οι μαθητές/μαθήτριες ακολουθούν οδηγίες/εντολές σχετικές με τη χλωρίδα και τη φυσική βλάστηση της περιοχής και αναζητούν τον θησαυρό.

- Παρατήρηση των ανθρώπινων παρεμβάσεων στην περιοχή και συζήτηση των επιδράσεών τους στη βιοποικιλότητα.
- Παιχνίδι «Πες μου τα χαρακτηριστικά σου να σου πω ποιο φυτό/ζώο είσαι». Δίνονται καρτέλες στους/στις μαθητές/μαθήτριες με πληροφορίες για ένα ζώο ή ένα φυτό. Οι μαθητές/μαθήτριες ανακαλύπτουν με βάση τις συγκεκριμένες πληροφορίες ποιο φυτό ή ζώο είναι.

12:30 - 13:00 Επιστροφή στο Κέντρο. Ενδεικτικές δραστηριότητες επέκτασης και ανατροφοδοτικού χαρακτήρα, με παράλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που οι μαθητές/μαθήτριες συγκέντρωσαν κατά τη διεξαγωγή της μελέτης πεδίου, όπως:

- Παρατήρηση δειγμάτων χλωρίδας και πανίδας στο στερεοσκόπιο και συζήτηση για τα χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα.
- Παχνίδι ντόμινο με θέμα τη βιοποικιλότητα: Τοποθέτηση των μερών του ντόμινο σε σειρά συνδέοντας εικόνες που σχετίζονται και συζήτηση.
- Επιτραπέζιο παιχνίδι γνώσεων για τη βιοποικιλότητα του Κάβο Γκρέκο με κάρτες ερωτήσεων, φωτο-αναγνωρίσεων και εντολών.
- Κατασκευή αφισών ή πινακίδων με συνθήματα για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- Συζήτηση για τη συμπεριφορά που πρέπει να χαρακτηρίζει τους/τις επισκέπτες/τριες ενός μονοπατιού και ετοιμασία κώδικα «σωστού/ής περιπατητή/τριας στα μονοπάτια μελέτης φύσης».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους φαγητό και νερό σε μικρή τσάντα,
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εξόρμηση στο πεδίο,
- Έχουν καπελάκι και ό,τι άλλο κρίνουν απαραίτητο να έχουν μαζί τους από τα προσωπικά τους είδη,
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα,
- Τα φύλλα εργασίας, η γραφική ύλη, και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή του προγράμματος, παρέχονται από το Κέντρο.